A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2007. január 16. *

A C-265/05. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Cour de cassation (Franciaország) a Bírósághoz 2005. június 27-én érkezett, 2005. június 21-i határozatával terjesztett elő az előtte

José Perez Naranjo

és

a **Caisse régionale d'assurance maladie (CRAM) Nord-Picardie**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: V. Skouris elnök, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, R. Schintgen, P. Kūris, Juhász E. (előadó) és J. Klučka tanácselnökök, J. N. Cunha Rodrigues, U. Lõhmus, E. Levits, A. Ó Caoimh és L. Bay Larsen bírák,

* Az eljárás nyelve: francia.

főtanácsnok: L. A. Geelhoed,
hivatalvezető: K. Sztranc-Sławiczek tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2006. június 20-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– José Perez Naranjo képviseletében az SCP Thomas-Raquin és Benabent ügyvéd,

– a Caisse régionale d'assurance maladie (CRAM) Nord-Picardie képviseletében J.-A. Blanc ügyvéd,

– a francia kormány képviseletében G. de Bergues és O. Christmann, meghatalmazotti minőségben,

– a spanyol kormány képviseletében I. del Cuvillo Contreras és A. Sampol Pucurull, meghatalmazotti minőségben,

– az olasz kormány képviseletében I. M. Braguglia, meghatalmazotti minőségben, segítője: G. Aiello avvocato dello Stato,

– a finn kormány képviseletében T. Pynnä, meghatalmazotti minőségben,

– az Egyesült Királyság Kormánya képviseletében C. White, meghatalmazotti minőségben, segítője: T. de la Mare barrister,

– az Európai Közösségek Bizottsága képviseletében D. Martin és M.-J. Jonczy, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2006. július 13-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az 1996. december 2-i 118/97/EK tanácsi rendelettel (HL 1997. L 28., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 3. kötet, 3. o.) módosított és naprakésszé tett, a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet (a továbbiakban: 1408/71 rendelet) 4. cikke (2a) bekezdésének, 10a. cikkének, 19. cikke (1) bekezdésének és 95b. cikkének, valamint a IIa. mellékletének értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a J. Perez Naranjo és a Caisse régionale d'assurance maladie (CRAM) Nord-Picardie között folyamatban lévő jogvita keretében nyújtották be, amely előbbinek a Fonds national de solidaritéból (Országos Szolidaritási Alap), 1994. január 1-jétől a Fonds de solidarité vieillesse-ből (Öregségi Szolidaritási Alap) (a továbbiakban: az Alap) nyújtott kiegészítő támogatás (a továbbiakban: kiegészítő támogatás) iránti kérelmére vonatkozik.

Jogi háttér

A közösségi jog

3 Az 1408/71 rendelet 4. cikkének (1) bekezdése kimondja:

„E rendelet alkalmazandó a következő szociális biztonsági ágakat érintő valamennyi jogszabályra:

[...]

c) öregségi ellátások;

[...]"

4 Az 1408/71 rendelet 4. cikkének (2a) bekezdése ekként rendelkezik:

„Ez a rendelet vonatkozik az (1) bekezdésben említett vagy a 4. cikk értelmében kizárt jogszabályokon vagy szociális biztonsági rendszereken kívüli jogszabályok vagy szociális biztonsági rendszerek szerint nyújtott különleges, nem járulékalapú ellátásokra is, amikor az ellátások célja:

a) kiegészítő, helyettesítő vagy kisegítő fedezet nyújtása az (1) bekezdés a)–h) pontjában említett szociális biztonsági ágazati kockázatokra; vagy

b) kizárólag különleges védelem nyújtása a fogyatékossággal élők számára."

5 Az 1408/71 rendeletnek a lakóhellyel kapcsolatos kikötések eltörlésére vonatkozó 10. cikkének (1) bekezdése az első albekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„A rendelet eltérő rendelkezéseinek hiányában az egy vagy több tagállam jogszabályai szerint megszerzett rokkantsági, öregségi vagy túlélő hozzátartozókat megillető pénzbeli ellátás, munkahelyi balesetek vagy foglalkozási megbetegedések esetén fizetett nyugdíj és haláleseti juttatás nem csökkenthető, nem módosítható, nem függeszthető fel, nem vonható vissza vagy foglalható le azzal az indoklással, hogy a jogosult egy másik tagállam területén rendelkezik lakóhellyel, mint amely tagállam területén a fizetésre kötelezett intézmény található."

6 Az 1408/71 rendelet 10a. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„A 10. cikk és III. cím rendelkezései ellenére az e rendelet hatálya alá tartozó személyek csak a lakóhelyük szerinti tagállam területén részesülnek a 4. cikk (2a) bekezdésében említett különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátásban, ezen állam jogszabályainak megfelelően, feltéve hogy ezeket az ellátásokat a IIa. melléklet felsorolja. Ezeket az ellátásokat a lakóhely szerinti illetékes intézmény a saját költségére nyújtja."

7 Az 1408/71 rendelet 19. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„Az a munkavállaló vagy önálló vállalkozó, aki az ellátásra való jogosultság tekintetében kielégíti az illetékes állam jogszabályai által előírt feltételeket, de az illetékes államon kívüli tagállamban rendelkezik lakóhellyel – szükség esetén a 18. cikk rendelkezéseinek figyelembevételével – a lakóhelye szerinti államban:

a) természetbeni ellátásban részesül, amelyet az illetékes intézmény nevében a lakóhely szerinti tagállam intézménye nyújt az általa alkalmazott jogszabályoknak megfelelően, mintha a munkavállaló ott lenne biztosított;

b) pénzbeli ellátásban részesül, amelyet az illetékes intézmény nyújt az általa alkalmazott jogszabályoknak megfelelően. [...]"

8 Az 1408/71/EGK rendelet módosításáról szóló, 1992. április 30-i 1247/92/EGK tanácsi rendelet (HL L 136., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 2. kötet, 41. o.) – amelynek az 1. cikke az 1408/71 rendeletet a fent említett 4. cikk (2a) bekezdésével és a 10a. cikkel egészítette ki – harmadik és negyedik preabulumbekezdésének a szövege a következő:

„mivel [...] figyelembe kell venni az Európai Bíróság joggyakorlatát, amely szerint a nemzeti jogszabályok szerint nyújtott ellátások az e jogszabályok hatálya alá tartozó személyek csoportjai, a célok és az alkalmazási módszerek miatt egyidejűleg tartozhatnak a szociális biztonság és a szociális segélyezés területéhez;

mivel az Európai Bíróság kimondta, hogy egyes sajátosságaik tekintetében azok a jogszabályok, amely szerint ellátást nyújtanak, hasonlóak a szociális segélyezés területéhez, amennyiben alkalmazásuk lényegi feltétele a rászorultság, és a jogosultsági feltételek nem a szolgálati idő vagy a járulékfizetési idő összesítésén alapulnak, ugyanakkor más sajátosságok tekintetében a szociális biztonság területéhez állnak közel, amennyiben az azok szerint nyújtott ellátások megállapításának módja nem tartalmaz diszkrecionális elemeket, és amennyiben a kedvezményezetteknek jogilag meghatározott a helyzete."

9 Az 1408/71 rendeletnek „Az 1247/92/EGK rendelet alkalmazására vonatkozó átmeneti rendelkezések" című 95b. cikkének (9) bekezdése a következőképpen szól:

„Az 1247/92/EGK rendelet 1. cikkének alkalmazása nem eredményezheti azon különleges, nem járulékfizetésen alapuló nyugdíjkiegészítő ellátásra vonatkozó

kérelem elutasítását, amelyet az ellátás nyújtására vonatkozó feltételeket 1992. június 1-je előtt kielégítő személy nyújtott be, még akkor sem, ha az érintett személy az illetékes állam területén kívüli másik tagállam területén rendelkezik lakóhellyel, feltéve hogy az ellátásokra vonatkozó kérelmet 1992. június 1-jétől számított öt éven belül benyújtották."

10 Az 1408/71 rendelet IIa. mellékletében „Franciaország" cím alatt a következő megjegyzés szerepel:

„a) Az Országos Szolidaritási Alapból nyújtott kiegészítő támogatás (1956. június 30-i törvény)."

A nemzeti jog

11 A társadalombiztosításról szóló törvénykönyv L. 815-2. cikkének első bekezdése az alapügy tényállására alkalmazandó változatában kimondja, hogy „[m]inden francia állampolgár, aki az anyaország területén vagy a L. 715-1. cikkben említett valamelyik területen rendelkezik lakóhellyel, [...] és elérte a minimális, munkaképtelenség esetén csökkentett korhatárt, törvényi vagy rendeleti rendelkezések alapján egy vagy több öregségi kedvezményre jogosult [...], kiegészítő támogatásban részesül" az e törvénykönyvben meghatározott feltételek mellett.

12 E törvénykönyv R. 815-2. cikkének első bekezdése e minimális életkort főszabály szerint hatvanöt évben, munkaképtelenség esetén hatvan évben állapítja meg.

13 Az említett törvénykönyv L. 815-2-1., L. 815-7. és L. 815-8. cikke szerint a kiegészítő támogatást az Alap visszatéríti az annak fizetésére kötelezett szervezeteknek vagy szolgálatoknak, az érdekeltek kifejezett kérelmére folyósítják, és csak akkor jár, ha e támogatás és a kérelmező személyes forrásainak összege nem haladja meg a rendeletben megállapítandó felső határt.

14 Az eljárási szabályzat 104. cikkének (5) bekezdése alapján a kérdést előterjesztő bíróságnak küldött felvilágosítás iránti kérelemre válaszul a Bíróság Hivatalához 2006. május 8-án érkezett további információkból kiderül, hogy az 1993. július 22-i 93-936. sz. törvény által létrehozott Alap által fedezett kiegészítő támogatás a garantált öregségi minimum összegéig elsődleges kedvezményt egészít ki, és hogy az említett támogatásban való részesülés a forrásoknak a társadalombiztosításról szóló törvénykönyv R. 815-21–R. 815-32. cikkében kifejtett feltételek melletti ellenőrzésétől függ.

15 Ugyanezen törvénykönyv L. 135-1. cikkének első bekezdése alapján az Alap feladata az országos szolidaritás körébe tartozó, nem járulékalapú öregségi juttatások finanszírozása. E törvénykönyv L. 135-3. cikkéből és a francia kormány írásbeli észrevételeiből következik, hogy 1994 és 2003 között az Alapnak az említett L. 135-1. cikk alapján az általa fedezett kiadások finanszírozásához rendelt bevételei között szerepel, illetve szerepelt az általános szociális hozzájárulásnak és a társaságokat terhelő szolidaritási szociális hozzájárulásnak, valamint kisebb mértékben a 2%-os szociális levonásnak, az italokat terhelő adónak és a segélyezési adónak az egésze vagy egy része.

16 Az általános szociális hozzájárulás a természetes személyek munkajövedelmei és a helyettesítő jövedelmei, valamint a vagyonjövedelmek, a befektetési termékek és a szerencsejátékok után esedékes. A társaságokat terhelő szolidaritási szociális hozzájárulás és a 2%-os szociális levonás a társasági adó hatálya alá tartozó társaságok forgalmi adóján, illetve a Franciaországban lakóhellyel rendelkező természetes személyek vagyona vagy befektetései utáni jövedelmeken alapul.

Az alapügy tényállása és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

17 Az alapügy felperese 1931. szeptember 27-én született, és spanyol állampolgár. 1957-től 1964-ig Franciaországban dolgozott, majd visszatért Spanyolországba. 1991. november 1-jétől a francia rendszer szerinti öregségi nyugdíjban részesül.

18 1997. május 28-án az alapügy felperese kiegészítő támogatás iránti kérelmet nyújtott be a Caisse régionale d'assurance maladie (CRAM) Nord-Picardie-hoz. Mivel a kérelmét elutasították, keresetet nyújtott be a Tribunal des affaires de sécurité sociale de Lille-hez, amelyet az a 2001. december 13-i ítéletével elutasított.

19 Ezen ítélettel szemben az alapügy felperese fellebbezést nyújtott be a Cour d'appel de Douai-hoz, amelyet az szintén elutasított a 2003. február 28-i ítéletével, azon indokkal, hogy az 1408/71 rendelet IIa. mellékletében kifejezetten említett kiegészítő támogatás „különleges, nem járulékalapú ellátások[nak]" nevezett sajátos ellátástípusnak minősül, amely – mivel az említett 10a. cikk hatálya alá tartoznak – 1992. június 1-je óta – amely időpontban az érdekelt nem igazolta a francia szabályozás által megállapított életkorra vonatkozó feltételt – nem exportálható.

20 Az alapügy felperese fellebbezett a Cour de cassation előtt, és a fellebbezése alátámasztásaként arra hivatkozott, hogy a kiegészítő támogatás nem minősül se különleges ellátásnak, se nem járulékalapú ellátásnak, valamint hogy a Cour d'appel de Douai – azáltal, hogy az ellenkezőjét gondolta csupán azon okból, hogy e támogatást kifejezetten említi az 1408/71 rendelet IIa. melléklete, nem folytatott azonban semmilyen vizsgálatot az említett támogatás természetét illetően – megsértette az említett rendelet 4. cikkének (2a) bekezdését és 10a. cikkét.

21 Ilyen körülmények között a Cour de cassation felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjesztette a Bíróság elé:

„A közösségi jog úgy értelmezendő-e, hogy az 1408/71 rendelet IIa. mellékletében foglalt, vitatott kiegészítő támogatás olyan különleges, nem járulékalapú ellátás, amelynek esetében az 1408/71 rendelet 10a. és 95b. cikkének alkalmazásával kizárt, hogy azt folyósítsák a nem honos olyan kérelmező részére, aki 1992. június 1-jén nem felelt meg az életkorra vonatkozó feltételnek, vagy úgy, hogy e támogatást társadalombiztosítási ellátásnak minősítve ugyanezen rendelet 19. cikke (1) bekezdésének alkalmazásával ki kell fizetni a jogosultság feltételeit teljesítő érintett személynek, függetlenül attól, hogy melyik tagállamban rendelkezik lakóhellyel?"

Az elfogadhatóságról

22 A finn kormány vitatja a feltett kérdés elfogadhatóságát, azon okból, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozat nem fejti ki kellően a jogvita jogi hátterét, és hogy a szolgáltatott információk annyira hiányosak, hogy az említett kormány úgy véli, nem áll módjában észrevételeket előterjeszteni e kérdésre vonatkozóan.

23 A kérdést előterjesztő bíróság azonban a Bíróság kérésére felvilágosítással szolgált a nemzeti jogi háttérre vonatkozóan. Ráadásul a tagállamoknak és a közösségi intézményeknek a tárgyalás során lehetőségük volt az észrevételeik kiegészítésére. Ilyen körülmények között a Bíróság úgy véli, megfelelően tájékoztatták ahhoz, hogy hasznosan válaszolja meg a feltett kérdést.

24 Ebből következik, hogy a feltett kérdést nem kell elfogadhatatlannak nyilvánítani.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

25 A kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az 1408/71 rendelet IIa. mellékletének „Franciaország" címe alatt említett kiegészítő támogatáshoz hasonló ellátás különleges, nem járulékalapú ellátásnak minősül-e az említett rendeletnek az alapügy tényállásának idején alkalmazandó változata 4. cikkének (2a) bekezdése értelmében. Ugyanis, ha e minősítés elfogadásra kerül, ugyanezen rendelet 10a. és 95b. cikkének megfelelően a nem honos olyan kérelmező, aki 1992.

június 1-jén nem felelt meg az életkorra vonatkozó feltételnek, nem részesül ezen ellátásban; abban az esetben viszont, ha ezen ellátás nem minősíthető különleges, nem járulékalapú ellátásnak, ugyanezen rendelet 19. cikke (1) bekezdésének megfelelően folyósítani kell azon érintett személyeknek, akik ezen időpontban megfeleltek az életkorra vonatkozó feltételeknek, függetlenül attól, hogy melyik tagállamban rendelkeznek lakóhellyel.

26 A Bíróság már megvizsgálta a kiegészítő támogatás exportálhatóságát, és úgy tekintette, hogy ezen ellátás folyósításának a francia területen lakóhellyel rendelkezésre vonatkozó feltételtől való függővé tétele összeegyeztethetetlen az 1408/71 rendelet 10. cikkének (1) bekezdésével (lásd a 379/85–381/85. és 93/86. sz., Giletti és társai ügyben 1987. február 24-én hozott ítélet [EBHT 1987., 955. o.] 17. pontját és a C-236/88. sz., Bizottság kontra Franciaország ügyben 1990. július 12-én hozott ítélet [EBHT 1990., I-3163. o.] 14. és 20. pontját).

27 Ezen ítéletek következtében azonban az 1247/92 rendelet módosította az 1408/71 rendeletet, kiegészítve azt többek között a 4. cikk (2a) bekezdéssel és a 10a. cikkel. Ez utóbbi cikk (1) bekezdése alapján a fenti 4. cikk (2a) bekezdésében említett különleges, nem járulékalapú ellátásokban való részesülés az ezen ellátások nyújtására illetékes tagállam területén lakóhellyel rendelkező személyek számára van fenntartva.

28 A kiegészítő támogatás exportálhatóságát ezért az említett 10a. cikk szempontjából kell megvizsgálni.

29 A Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik, hogy az 1408/71 rendelet 10a. cikkében a társadalombiztosítási ellátások exportálhatóságára vonatkozóan előírt eltérő rendelkezéseket szigorúan kell értelmezni. Ez a rendelkezés csak azokra az ellátásokra vonatkozhat, amelyek eleget tesznek az ugyanezen rendelet 4. cikkének (2a) bekezdésében meghatározott feltételeknek, azaz azokra az ellátásokra, amelyek egyaránt különlegesek és nem járulékalapúak, valamint amelyeket az említett rendelet IIa. melléklete felsorol (lásd ebben az értelemben a C-160/02. sz. Skalka-ügyben 2004. április 29-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-5613. o.] 19. pontját, valamint a C-154/05. sz., Kersbergen-Lap és Dams-Schipper ügyben 2006. július 6-án hozott ítélet [EBHT 2006., I-6249. o.] 25. pontját).

30 Amint az a jelen ítélet 10. pontjában felidézésre került, a kiegészítő támogatást az 1408/71 rendelet IIa. melléklete említi.

31 Meg kell tehát vizsgálni, hogy egyrészt ezen ellátás különleges jellegű-e, másrészt pedig hogy járulékalapú-e.

A kiegészítő támogatás különleges jellegéről

32 A Bíróság már megállapította, hogy az 1408/71 rendelet 4. cikkének (2a) bekezdése értelmében vett különleges ellátást annak célja határozza meg. Társadalombiztosítási ellátást kell kiváltania vagy kiegészítenie, valamint gazdasági és társadalmi indokok által igazolt és objektív kritériumokat rögzítő szabályozás által meghatározott szociális támogatás jellegét kell mutatnia (lásd a fent hivatkozott Skalka-ügyben hozott ítélet 25. pontját, valamint a fent hivatkozott Kersbergen-Lap és Dams-Schipper ügyben hozott ítélet 30. pontját).

33 Ami a kiegészítő támogatás és a szociális biztonsági rendszer közötti kapcsolatot illeti, tény, hogy mivel ezen ellátást a szociális biztonsági rendszer által biztosított öregségi nyugdíjak emelése érdekében nyújtják, azzal rokon. Így az 1408/71 rendelet

4. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett öregségi ellátáshoz adódó kiegészítő támogatásnak ugyanaz a személyi hatálya, mint az előbbinek, és ugyanazt a minimális életkort követeli meg a jogok megszerzéséhez.

34 Ami a kiegészítő támogatás és a szociális segélyezés közötti kapcsolatot illeti, amint azt a főtanácsnok az indítványa 36. pontjában hangsúlyozta, ezen ellátás minimális létfenntartás biztosítását célozza a kedvezményezett számára az öregségi nyugdíj elégtelensége esetén. Ugyanis azon személyeknek nyújtják, akik elérték a nyugdíjkorhatárt, és akiknek a teljes jövedelme alacsonyabb a nemzeti jogalkotó által megállapított minimumnál. A kedvezményezettek jövedelmét a jogszerűen megállapított szintre kiegészítő ezen ellátás összege következésképp az említett jövedelem függvényében változik. A személyes szükséglet, azaz minden egyes kedvezményezett egyéni pénzügyi helyzete tehát elsődleges szerepet játszik. A kérdést előterjesztő bíróság által közölt információkból kiderül, hogy a kiegészítő támogatás nem függ semmilyen, a szolgálati időre vagy a járulékfizetésre vonatkozó feltételtől.

35 Ebből következik, hogy a szociális biztonsági rendszerhez és a szociális segélyezéshez egyaránt köthető támogatás vegyes jelleget ölt, és különleges támogatásnak kell tekinteni.

A kiegészítő támogatás nem járulékalapú jellegéről

36 Ami a kiegészítő támogatás járulékalapú vagy nem járulékalapú jellegét illeti, az ítélkezési gyakorlatból következik, hogy a döntő kritérium a tárgyban az érintett ellátás tényleges finanszírozási módjában keresendő. A Bíróság megvizsgálja, hogy

ezt a finanszírozást közvetlenül vagy közvetetten társadalombiztosítási járulékok vagy állami források útján biztosítják-e (ebben az értelemben lásd a fent hivatkozott Skalka-ügyben hozott ítélet 28. pontját, valamint a fent hivatkozott Kersbergen-Lap és Dams-Schipper ügyben hozott ítélet 36. pontját). E vizsgálat azonban a nemzeti szabályozás és gyakorlat olyan részletes és alapos elemzését igényelheti, amely meghaladja a Bíróságnak az előzetes döntéshozatali eljárás keretében ellátandó feladatát, és ezért a végső következtetés levonása érdekében a kérdést előterjesztő bíróság utólagos együttműködése tűnhet szükségesnek.

37 E tekintetben mindenekelőtt a Bizottsághoz hasonlóan azt kell megállapítani, hogy ugyan a kiegészítő támogatást az egészségbiztosítási pénztárak fizetik ki, azoknak azonban később megtéríti az Alap, mivel ezen ellátás fedezése ez utóbbi feladata.

38 Továbbá meg kell jegyezni, hogy amint az a jelen ítélet 15. pontjából következik, az Alap forrásai lényegében az általános szociális hozzájárulásból és a társaságokat terhelő szolidaritási szociális hozzájárulásból származnak.

39 Végül, ami az Alap forrásainak természetét illeti, az alapügy felperese és a spanyol kormány egyedül az általános szociális hozzájárulás adónak való minősítését vitatja a Bíróság előtt. Az alapügy felperese a C-169/98. sz., Bizottság kontra Franciaország ügyben 2000. február 15-én hozott ítéletre [EBHT 2000., I-1049. o.] hivatkozva úgy véli, hogy az általános szociális hozzájárulás társadalombiztosítási járuléknak minősül, tehát hogy a kiegészítő támogatás járulékalapú.

40 Következésképp meg kell határozni, hogy az olyan hozzájárulást, mint az általános szociális hozzájárulás szociális biztonsági járuléknak vagy az ilyen járulék jellemzőit nem mutató állami forrásnak kell-e tekinteni.

41 Mindenekelőtt azt szükséges megállapítani, hogy a fent hivatkozott Bizottság kontra Franciaország ítélet alapjául szolgáló ügyben az általános szociális hozzájárulásnak az 1408/71 rendelet 4. cikkének (2a) bekezdése céljából való minősítésére vonatkozó kérdés nem merült fel, hanem csak az, hogy az 1408/71 rendelet 13. cikkének céljából az érintett személy melyik tagállamban lehet köteles e hozzájárulás fizetésére.

42 Az általános szociális hozzájárulás természetének kérdése konkrétan a Franciaországban a munkavállalók és az önálló vállalkozók által a munkajövedelmek és a helyettesítő jövedelmek után fizetendő említett hozzájárulásra vonatkozóan merül fel, amely – amint az kiderül a Bíróság elé terjesztett aktából – a kiegészítő támogatást finanszírozó Alap fontos forrásának számít.

43 Első megközelítésben a munkajövedelmek és a helyettesítő jövedelmek utáni általános szociális hozzájárulás bizonyos hasonlóságot mutat az általános szociális biztonsági rendszer járulékaival, többek között az alapját és a beszedési módját illetően.

44 Ráadásul a fent hivatkozott Bizottság kontra Franciaország ügyben hozott ítélet 35. pontjában a Bíróság úgy vélte, hogy e hozzájárulás – az általános állami terhek viselését szolgáló levonásokkal ellentétben – jellemzően és közvetlenül a szociális biztonság finanszírozására szolgál Franciaországban.

45 Annak meghatározása végett, hogy a kiegészítő támogatás járulékalapú vagy nem járulékalapú, az általános szociális hozzájárulásnak a szociális biztonság finanszírozására való rendelése nem elég annak bizonyításához, hogy a kiegészítő ellátás, mint olyan, járulékalapú ellátásnak minősül.

46 E tekintetben vizsgálni kell a kiegészítő ellátás, valamint a munkajövedelmek és a helyettesítő jövedelmek utáni általános szociális hozzájárulás között azonosítható összefüggés fennállását.

47 Amint az a Bíróság elé terjesztett adatokból kiderül, a kiegészítő támogatás, valamint a munkajövedelmek és a helyettesítő jövedelmek utáni általános szociális hozzájárulás nem látszik megfelelni e feltételnek.

48 Először is úgy tűnik, hogy a releváns nemzeti jogszabályok szerint a kiegészítő támogatáshoz szükséges forrásokat rendelkezésre bocsátó Alap feladata az országos szolidaritás körébe tartozó, nem járulékalapú öregségi juttatásoknak – amelyeknek a kiegészítő támogatás csak behatárolt részét képezi – a finanszírozása.

49 Másodszor, ha igaz is, hogy a munkajövedelmek és a helyettesítő jövedelmek utáni általános szociális hozzájárulás az Alap bevételeinek lényeges részét képezi, az is biztos, hogy e bevételek egyéb hozzájárulásokból és levonásokból is származnak, amelyek adónak minősítését nem vitatják a Bíróság előtt.

50 Harmadszor, a munkajövedelmek és a helyettesítő jövedelmek utáni általános szociális hozzájárulás nemcsak az Alap, hanem egyéb szociális rendszerek finanszírozását is szolgálja.

51 Negyedszer, a kiegészítő támogatás nyújtásának feltételei és a kiszámításának módja nem valamilyen hozzájárulás függvényében kerültek meghatározásra a kedvezményezettjei vonatkozásában.

52 Figyelembe véve e megállapításokat, úgy tűnik, hogy – még ha azt feltételezzük is, hogy az általános szociális hozzájárulásnak a munkajövedelmeken és a helyettesítő jövedelmeken alapuló részét inkább járuléknak kell tekinteni, mint állami forrásokból származó finanszírozásnak – az említett hozzájárulás és a kiegészítő támogatás közötti kapcsolat nem tűnik kellően azonosíthatónak ahhoz, hogy e támogatást járulékalapúnak lehessen tekinteni.

53 A kérdést előterjesztő bíróságra hárul a jelen ítélet 48–52. pontjában kifejtett elemek pontosságának a vizsgálata a szóban forgó ellátás járulékalapú vagy nem járulékalapú jellegének végleges megállapítása érdekében.

Átmeneti intézkedések esetleges alkalmazásáról

54 Főszabály szerint az 1408/71 rendelet értelmében a társadalombiztosítási ellátások exportálhatók, vagyis az ezen ellátásokhoz való jog nem korlátozható azon személyekre, akik az illetékes tagállamban rendelkeznek lakóhellyel. Amint azonban az a jelen ítélet 27. pontjában megállapításra került, az említett rendelet 10a. cikke kivételt ír elő az ugyanezen rendelet 4. cikkének (2a) bekezdésében említett különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátásokra vonatkozóan, mivel az említett ellátásokban való részesülést az e tagállam területén lakóhellyel rendelkező személyek számára tartja fenn, feltéve hogy ezen ellátásokat az említett rendelet IIa. melléklete felsorolja.

55 Amikor azonban a közösségi jogalkotó az 1247/92 rendelettel az 1408/71 rendeletet kiegészítette a 10a. cikkel, átmeneti intézkedéseket írt elő az előbbi rendelet 2. cikkében. E cikk (2) bekezdése – amelynek a kifejezéseit az 1995. december 22-i 3095/95/EK tanácsi rendelettel (HL L 335., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 2. kötet, 267. o.) lényegében átvette az 1408/71 rendelet 95b. cikkének (9) bekezdése – az illetékes állam területén kívüli másik tagállam területén lakóhellyel rendelkező azon személy helyzetére vonatkozik, aki nem nyújtott be különleges ellátás iránti kérelmet, pedig eleget tett az ezen ellátás nyújtására vonatkozó feltételeknek 1992. június 1-je, tehát az 1247/92 rendelet hatálybalépésének időpontja előtt, valamint előírja, hogy e személy a kérdéses különleges ellátásra vonatkozó kérelmét ezen időponttól számított öt éven belül nyújthatja be.

56 Ebből következik, hogy ezen átmeneti intézkedés alapján a lakóhelyre vonatkozó feltételt figyelmen kívül kell hagyni, ha a kiegészítő támogatáshoz hasonló ellátás nyújtására vonatkozó feltételeknek 1992. június 1-je előtt eleget tevő személy az említett határidőn belül nyújtotta be a kérelmét.

57 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat szerint az alapügy felperese bár 1991. november 1-je óta francia öregségi nyugdíjban részesül, 1992. június 1-jén nem felelt meg a kiegészítő támogatásra való jogosultság jogi feltételeinek. Ugyanis, amint kiderül a jelen ítélet 12. pontjából, ezen ellátás csak a hatvanöt éves, vagy munkaképtelenség esetén a hatvan éves életkort elért, öregségi nyugdíjban részesülőknek nyújtható.

58 A Bizottság megemlíti azon lehetőséget, hogy J. Perez Naranjóra vonatkozhattak volna a szóban forgó átmeneti intézkedések, ha 1992. június 1-je előtti munkaképtelensége bizonyítható lett volna.

59 Tény, hogy egyrészt az alapügy 1931. szeptember 27-én született felperese 1992. június 1-jén nem érte el a hatvanöt éves kort, másrészt pedig, hogy a francia rendszer öregségi nyugdíját kapta, amelyet a szokásos jogcímen, és nem munkaképtelenség alapján folyósítottak.

60 Mivel a Bíróságot e tekintetben nem kérdezte a kérdést előterjesztő bíróság, nem kell megvizsgálni a Bizottság által felhozott esetet.

61 Az előző megállapításokra figyelemmel az előterjesztett kérdésre adandó válasz az, hogy az 1408/71 rendelet IIa. mellékletének „Franciaország" címe alatt említett kiegészítő támogatáshoz hasonló ellátás különleges ellátásnak minősül. A kiegészítő támogatás finanszírozási módjának a Bíróság elé terjesztett akta elemei alapján történő vizsgálata az általános szociális hozzájárulás és a szóban forgó ellátás közötti kellően azonosítható összefüggés hiányát mutatja, ami azon következtetésre vezet, hogy a kiegészítő támogatás nem járulékalapú. A kérdést előterjesztő bíróság feladata azonban a jelen ítélet 48–52. pontjában kifejtett elemek pontosságának vizsgálata ezen ellátás járulékalapú vagy nem járulékalapú jellegének végleges megállapítása érdekében.

A költségekről

62 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

Az olyan ellátás, mint az 1996. december 2-i 118/97/EK tanácsi rendelettel módosított és naprakésszé tett, a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet IIa. mellékletének „Franciaország" címe alatt említett kiegészítő támogatás különleges ellátásnak minősül. A kiegészítő támogatás finanszírozási módjának a Bíróság elé terjesztett iratanyag elemei alapján történő vizsgálata az általános szociális hozzájárulás és a szóban forgó ellátás közötti kellően azonosítható összefüggés hiányát mutatja, ami arra a következtetésre vezet, hogy a kiegészítő támogatás nem járulékalapú. A kérdést előterjesztő bíróság feladata azonban a jelen ítélet 48–52. pontjában kifejtett elemek pontosságának vizsgálata ezen ellátás járulékalapú vagy nem járulékalapú jellegének végleges megállapítása érdekében.

Aláírások